

7/2002. (III. 1.) KöM rendelet

a használt és szennyvizek kibocsátásának méréséről, ellenőrzéséről, adatszolgáltatásáról, valamint a vízszennyezési bírság sajátos szabályairól

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (8) bekezdésének *d)* és *m)* pontjában kapott felhatalmazások alapján, az érdekelt miniszterekkel egyetértésben a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed:

- a)* arra a természetes és jogi személyre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, aki (amely) a felszíni vizekkel kapcsolatban jogokkal rendelkezik, vagy akit (amelyet) kötelezettségek terhelnek, valamint akinek (amelynek) létesítménye vagy terméke, illetve tevékenysége vízszennyezést okoz vagy okozhat,
- b)* a felszíni vizekre, azok terhelésére, veszélyeztetésére, szennyezésére.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki:

- a)* a természetes és mesterséges eredetű radioaktív anyagoktól eredő vízszennyezésre,
- b)* ha jogszabály másképp nem rendelkezik, az egyedi házi szennyvíz kibocsátásokra.

Alapfogalmak

2. § E rendelet alkalmazásában:

- a)* **akkreditált laboratórium:** a csatornabírságról szóló 204/2001. (X. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Csbr.) 2. § 4. pontja szerinti elismert (akkreditált) laboratórium;
- b)* **hatóság:** a vízszennyezési bírság megállapítása, illetve a közvetlen és a technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyag közvetett bevezetésének ellenőrzése tekintetében az illetékes környezetvédelmi felügyelőség, közvetett bevezetés esetén az önellenőrzési terv jóváhagyása tekintetében az illetékes vízügyi igazgatóság;
- c)* **helyszíni ellenőrzés:** az a hatósági ellenőrzés, melynek célja a kibocsátó szennyvízkibocsátásának (a szennyező anyagok) mennyiségi és minőségi megállapítása, továbbá az önellenőrzési rendszerben szolgáltatott szennyvízkibocsátási jellemzők ellenőrzése;
- d)* **ismételt helyszíni ellenőrzés:** a helyszíni ellenőrzés – kibocsátó kérelme alapján történő – megismétlése;
- e)* **újabb helyszíni ellenőrzés:** egy helyszíni ellenőrzés után, a kibocsátott szennyvíz mennyiségi vagy minőségi jellemzőinek a befogadó védelme szempontjából hátrányos megváltozása miatt lefolytatott újbóli helyszíni ellenőrzés;
- f)* **mintavételi hely:** a szennyvízkibocsátások engedélyben meghatározott ellenőrzési helye;
- g)* **önellenőrzés:** a kibocsátott szennyvíz, valamint a bennük lévő szennyező anyagok előírás szerinti mennyiségi és minőségi méréséről, az adatok rögzítéséről és megőrzéséről a kibocsátó részéről történő gondoskodás.

A szennyvízkibocsátások ellenőrzésének általános szabályai

3. § (1) A felszíni vízbe való közvetett és közvetlen bevezetés ellenőrzését – a felszíni vizek minősége védelmének egyes szabályairól szóló 203/2001. (X. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Fvr.) 19. §-ában meghatározottakra is figyelemmel – különösen a (2)–(7) bekezdésekben előírtak szerint kell végezni.

(2) Az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó [Fvr. 19. § (2) bekezdés] a hatóság által jóváhagyott önellenőrzési terv alapján, önellenőrzéssel köteles végezni a kibocsátott szennyvíz mennyiségének, valamint a szennyvízben lévő szennyező anyagok fajtájának és mennyiségének (koncentrációjának) mérését (meghatározását).

(3) Önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátó – a hatóságnak történő bejelentéssel és jóváhagyással – önellenőrzésre vállalkozhat. Ez esetben a kibocsátókra, az önellenőrzésre kötelezettekre vonatkozó ellenőrzési szabályokat kell alkalmazni.

(4) A kibocsátó [Fvr. 3. § j) pont] önellenőrzésének megfelelőségét, továbbá az önellenőrzésre nem kötelezett, és nem vállalkozott kibocsátók esetében a határértékek betartását a hatóság helyszíni ellenőrzéssel egybekötött mintavételezéssel ellenőrzi.

(5) Az önellenőrzés eredményeit e rendeletben előírtak szerint a kibocsátó köteles megküldeni a hatóságnak és víziközmű-hálózatba való kibocsátás esetén a szolgáltatónak is.

(6) Az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó köteles az *1. számú mellékletben* meghatározottak szerint a szennyvízkibocsátás és a technológiai folyamatok üzemviteléről üzemnaplót vezetni, illetve az adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tenni.

(7) A (6) bekezdés szerinti üzemnapló vezetését minden naptári évben újra kell kezdeni. Az üzemnaplót a hatóság bármikor jogosult ellenőrizni, és az üzemeltetőt a tapasztalt hiányosságok megszüntetésére vagy pótlására kötelezni.

(8) A víziközmű-hálózaton keresztül szabadkiömléssel, közvetlenül bevezetett szennyvízkibocsátások önellenőrzésére vonatkozó kötelezettséget a hatóság egyedileg határozza meg, mérlegelve az önellenőrzés gyakorlati megvalósíthatóságát és költségvonzatait.

4. § (1) A hatóság és víziközmű-hálózatba való kibocsátás esetén a szolgáltató is [Fvr. 19. § (5) bekezdés] – amennyiben önellenőrzési feladatot a kibocsátótól nem vállalt át – az e rendelet szerint meghatározott, a kibocsátott szennyvíz mennyiségének, a szennyező anyag tartalmának vizsgálatára, illetve az engedélyben előírtak betartására vonatkozóan helyszíni ellenőrzést folytathat, és arról a *2. számú melléklet* szerinti tartalommal jegyzőkönyvet vesz fel.

(2) A kibocsátó köteles

a) az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés során a mintavételi feltételeket biztosítani,

b) az ellenőrző hatóság – illetve a szolgáltató – képviselőjének jelezni a kibocsátott szennyező anyagok mennyiségét és minőségét befolyásoló változásokat, ezek kezdő és befejező időpontját,

c) megadni naptári évre vagy az időnyre, illetőleg a működési ciklusra tervezett üzemnapok számát,

d) az ellenőrző hatóság – illetve a szolgáltató – képviselőjének kérésére adatot közölni a szennyező anyagok kibocsátásával kapcsolatos anyagfelhasználásról,

e) az üzemnaplót ellenőrzés céljából a hatóság – illetve a szolgáltató – képviselőjének átadni.

(3) A helyszíni ellenőrzés eredményének szakvéleményben történő megállapításait a vízminták akkreditált laboratóriumi elemzésével kell alátámasztani.

(4) Az önellenőrzés során vett vízminták elemzését csak akkreditált laboratórium végezheti

a) egységes környezethasználati engedélyköteles létesítmények,

b) megbízott külső laboratórium,
esetében.

(5) Az önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátó részére – amennyiben azt kéri és az ahhoz szükséges eszközöket biztosítja – a vízmintákból ellenőrző vizsgálat céljára, megfelelő kontrollmintát kell rendelkezésre bocsátani.

Mintavételi, mérési eljárások

5. § (1) A kibocsátott szennyvíz mennyiségét méréssel kell megállapítani, ha ez nem lehetséges, a felhasznált víz mennyiségéből műszaki becsléssel kell a szennyvízmennyiséget meghatározni. A beszerzett víz mennyiségéből le kell vonni azt a vízmennyiséget, amelyet a kibocsátó, általa bizonyíthatóan nem vezet be a befogadóba (pl. a termékbe bedolgozott, a szennyvízelvezető művön elvezetett stb. vizek mennyiségét).

(2) A kibocsátott szennyvizekből minőségük megállapítása végett mintát kell venni. A vízmintát a helyszíni ellenőrzés során kibocsátott szennyvízből valamennyi kibocsátó helyen, a befogadóba való bevezetés előtti utolsó csatornaaknából, illetőleg a szennyvízkibocsátásra jellemző más – engedély szerinti – helyen kell kivenni. Ha a kibocsátó az üzemeléshez szennyezett vizet használ fel, a felhasználásra kerülő vízből is mintát kell venni.

(3) Az engedélyben előírt határértékek általában arra a helyre vonatkoznak, ahol a telephelyről távozó (tisztított) vizet a befogadóba vezetik. Amennyiben az engedélyben megállapított szennyvízkibocsátási határértékek meghatározásánál a kibocsátási határértékre vonatkozó előírás szerint a megállapított követelmények a szennyvíz keletkezési helyére vagy az elkeveredés előtti helyre is vonatkoznak, akkor a kibocsátónak azt be kell tartani.

Önellenőrzés közvetlen bevezetés esetén

6. § (1) Az önellenőrzés megkezdése előtt a kibocsátó a szennyvízkibocsátásra vonatkozó engedélyben előírtaknak figyelembevételével önellenőrzési tervet köteles készíteni és a hatóságnak elfogadásra megküldeni. Az önellenőrzési terv elfogadásáról a hatóság – az illetékes vízügyi hatóság véleményének figyelembevételével – dönt.

A tervben meg kell határozni:

a) az önellenőrzés keretében figyelembe vett mintavételt és a minták vizsgálatát végző laboratóriumot, szervezetet;

b) az önellenőrzés részletes vizsgálati tervét, a mintavételek gyakoriságát, figyelemmel a technológiára és az egyéb, egyedi sajátosságokra,

ba) idényüzemnél, az idény tartama alatti mintavételek számát,

- bb) változó szennyvíz-kibocsátású üzemnél, a szennyvízkibocsátást jellemző ciklusokra vonatkozó mintavételek számát, gyakoriságát;
- c) a mintavételi helyeket, a mintavételi feltételeket, ideértve azokat a körülményeket is, amelyek a mintavételt befolyásolhatják;
- d) a vizsgálni szükséges komponenseket, az alkalmazni kívánt analitikai módszereket, továbbá a jellemző szennyezőanyag-koncentráció, illetve a szennyező anyag mennyiség meghatározásának módját;
- e) a vizsgálati eredményeknek a hatóság részére történő megküldésének módját;
- f) a vitás kérdésekben irányadó, akkreditált laboratórium megnevezését;
- g) a veszélyes anyagok kibocsátása esetén azok ellenőrzésére alkalmazott monitoring tervet.

(2) Amennyiben a kibocsátásban lényeges változás nem következik be, az elfogadott önellenőrzési tervet háromévente – lényeges változás esetén, annak hatóság általi megállapítása után – felül kell vizsgálni és a hatósággal újból elfogadtatni.

(3) Az önellenőrzési tervre vonatkozó észrevételeket a terv benyújtásától számított 60 napon belül a hatóság a kibocsátónak köteles eljuttatni, és a kibocsátó az önellenőrzési tervet e szerint köteles javítani. Ha a hatóság a tervre 60 napon belül észrevételt nem tesz, jóváhagyását megadottnak kell tekinteni.

(4) Amennyiben az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó önellenőrzési tervet nem készít, illetve azt a hatóság részére nem küldi meg, vagy az önellenőrzést nem az elfogadottak szerint végzi és ennek következtében a szennyvízkibocsátás az önellenőrzés keretében nem ellenőrizhető, a hatóság a szennyvízkibocsátót a kibocsátó költségére külön helyszíni ellenőrzésen ellenőrzi.

Helyszíni ellenőrzés közvetlen bevezetés esetén

7. § (1) A helyszíni ellenőrzésre meg kell hívni az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat illetékes szervét (a továbbiakban: közegészségügyi hatóság). Amennyiben olyan kibocsátó által kibocsátott szennyvíz ellenőrzésére kerül sor, amely kibocsátónál a közegészségügyi hatóság elrendelte a kibocsátott szennyvíz állandó vagy meghatározott időszakra vonatkozó fertőtlenítését, a közegészségügyi hatóságnak a helyszíni ellenőrzésen való részvétele kötelező.

(2) A vízminták elemzését a helyszíni ellenőrzést folytató környezetvédelmi felügyelőség, illetőleg a bakteriális szennyező anyagra vonatkozó elemzést a közegészségügyi hatóság laboratóriumai végzik.

Önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátók helyszíni ellenőrzése közvetlen bevezetés esetén

8. § (1) Önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátóknál, folyamatos szennyvízkibocsátás esetén a hatóság naptári évenként legalább két alkalommal, az év első és második felében helyszíni ellenőrzést tarthat.

(2) Az év meghatározott szakaszában üzemelő kibocsátónál (idényüzem) az idény tartama, az időszakosan változó technológiával vagy szennyvízkibocsátással folyamatosan üzemelő kibocsátónál a különböző működési ciklusok tartama alatt kell a helyszíni ellenőrzést a szükséges gyakorisággal megtartani.

(3) Amennyiben a kibocsátó éves szennyvízmennyiségének egy üzemnapra jutó mennyisége nem haladja meg a 15 m³-t, és nem bocsát ki veszélyes anyagot, bőripari, vegyipari és fémmezmunkálási eredetű szennyvizet, akkor az év első felében végzett helyszíni ellenőrzés eredményét egész évre meghatározónak kell tekinteni, kivéve, ha a kibocsátó az ellenőrzést követően ismételt helyszíni ellenőrzés elvégzését kezdeményezte, vagy a hatóság újabb ellenőrzést végzett.

(4) A vízmintákat laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni, és az engedélyben előírtaknak való megfelelésről a kibocsátóval a 16–18. §-ok szerint egyeztetni kell.

Önellenőrzésre kötelezett kibocsátók helyszíni ellenőrzése közvetlen bevezetés esetén

9. § (1) A hatóság az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó önellenőrzési rendszere megbízhatóságának, valamint az engedélyben előírt kibocsátási követelményeknek való megfelelésének ellenőrzésére helyszíni ellenőrzést tarthat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti helyszíni ellenőrzést, az adott helyszíni ellenőrzési évében a hatóság két alkalommal – folyamatos szennyvízkibocsátás esetén az év első és második felében – folytatja le.

(3) Idényüzem, illetve időszakos üzem esetében a helyszíni ellenőrzéseket a 8. § (2) bekezdése szerint kell ütemezni.

10. § (1) A kibocsátó önellenőrzési rendszerének helyszíni ellenőrzése során a 2. számú mellékletben előírtakon túl, jegyzőkönyvben kell rögzíteni az önellenőrzési tervben nem szereplő vagy attól eltérő adatokat, jellemzőket.

(2) A kibocsátott szennyvizek minőségének megállapításához a vízmintákat, az önellenőrzési terv szerinti mintavételi helyeken és módon, a technológiára jellemző sajátosságok figyelembevételével kell venni.

(3) Minden mintavételezéskor megosztott mintát kell előállítani, külön a hatósági laboratórium és külön a kibocsátó önellenőrző laboratórium részére.

(4) A kibocsátó önellenőrzését végző laboratórium a helyszíni ellenőrzés mintavételezésének napjától számított 15 napon belül köteles megküldeni a hatósági laboratórium részére a helyszíni ellenőrzésen vett minták laboratóriumi elemzésének eredményét.

(5) A hatóságnak a (4) bekezdés szerinti eredmény és a saját hatósági laboratóriuma eredményének összevetése után az önellenőrzés megbízhatóságáról és az engedélyben előírt szennyvízkibocsátási követelményeknek való megfelelésről a kibocsátóval a 16–18. §-ok szerint egyeztetni kell.

Helyszíni ellenőrzés közvetlen bevezetéssel történt rendkívüli szennyezés esetén

11. § (1) Rendkívüli szennyezés esetén [Fvr. 7. § (11) bekezdés] a hatóság a szennyezést okozó kibocsátónál azonnali, mintavételezéssel egybekötött helyszíni ellenőrzést tart, és azt a rendkívüli szennyezés tartama alatt szükség szerinti gyakorisággal megismétli.

(2) A helyszíni ellenőrzés megállapításait a rendkívüli szennyezés egész tartamára, ha azonban a rendkívüli szennyezés tartama alatt több helyszíni ellenőrzés megtartására kerül sor, azok megállapításait a következő helyszíni ellenőrzésig, illetve a rendkívüli szennyezés megszűnéséig kell jellemzőnek tekinteni.

(3) A vízminták laboratóriumi elemzését soron kívül el kell végezni, és az összesített eredményt tartalmazó tájékoztatót a rendkívüli szennyezés megszűnését követő 15 napon belül meg kell küldeni a kibocsátónak.

(4) A kibocsátó a tájékoztatóra, annak kézhezvételétől számított 15 napon belül indoklással ellátott észrevételt tehet.

(5) Rendkívüli szennyezés esetén a szennyező anyagok mennyisége, a határértékek figyelembevétele nélkül, anyagmérleg alapján, vagy ha az nem áll rendelkezésre, a kibocsátott szennyvíz minőségi és mennyiségi adataira figyelemmel műszaki becsléssel is meghatározható. A hatóságnak a becslés során figyelembe vett körülményeket jegyzőkönyvben kell rögzítenie, melyre a kibocsátó észrevételt tehet.

*A technológiai határértékek betartásának ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések
közvetett bevezetés esetén*

12. § A 3. § (2) bekezdése szerint önellenőrzésre kötelezett kibocsátó, közvetett bevezetés esetén, a kibocsátott szennyvíz mennyiségét és a kibocsátott szennyvízben technológiai határértékkel meghatározott szennyező anyagok mennyiségének (koncentrációjának) mérését (meghatározását) az illetékes vízügyi hatóság által – az illetékes környezetvédelmi hatóság véleményének figyelembevételével – jóváhagyott önellenőrzési terv szerinti önellenőrzéssel köteles végezni.

13. § (1) A felszíni vízbe – közvetett úton – technológiai határértékkel meghatározott szennyező anyagot vezető, önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátásoknál a 8. § (1) és (2) bekezdésekben foglaltak szerint kell időközönként helyszíni ellenőrzést tartani.

(2) Bőr-, fém- és vegyipari eredetű szennyvíz kivételével – az éves kibocsátás adatai alapján – az üzemnaponkénti 15 m³ átlagot el nem érő közvetett bevezetés esetén, az év első felében végzett helyszíni ellenőrzés eredményét egész évre meghatározónak kell tekinteni, kivéve, ha a kibocsátó az ellenőrzést követően ismételt helyszíni ellenőrzés elvégzését kezdeményezte, vagy a hatóság, illetve a szolgáltató újabb ellenőrzést végzett.

(3) A felszíni vízbe közvetett úton, technológiai határértékkel meghatározott szennyező anyagot vezető, önellenőrzési kötelezettség alá tartozó kibocsátásoknál a hatóság vagy a szolgáltató, az önellenőrzés megbízhatóságát a 9. § (2) és (3) bekezdésekben foglaltak szerint, időközönként ellenőrzi.

14. § (1) Az a kibocsátó, amely technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyagokat közvetve felszíni vízbe vezet és önellenőrzésre kötelezett, önellenőrzési tervét a csatornabírságról szóló a Csbr. 3. § (4)–(7) bekezdései szerint kell elkészítenie és jóváhagyatnia, e rendelet 12. §-ára figyelemmel.

(2) Amennyiben a technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyagokat közvetve felszíni vízbe vezető önellenőrzésre kötelezett kibocsátó önellenőrzési tervet nem készít, illetve azt a hatóság részére nem küldi meg, vagy az önellenőrzést nem az elfogadottak szerint végzi, és ennek következtében a szennyvízkibocsátás az önellenőrzés keretében nem ellenőrizhető, a hatóság köteles a kibocsátót a kibocsátó költségére külön helyszíni ellenőrzésen ellenőrizni.

15. § (1) A kibocsátó számára előírt technológiai határértékek ellenőrzésének mintavételi helyét (vagy helyeit) az engedély és az önellenőrzési terv tartalmazza. Amennyiben az engedélyben a szennyvíz keletkezési helyére, vagy elkeveredés előtti pontjára technológiai határérték, vagy egyéb követelmény van előírva, akkor ezeken a helyeken is kell a szennyvíz minőségét ellenőrizni.

(2) Önellenőrzésre kötelezett kibocsátóknál a mintavételezést, a minták elemzését és az eredmény közzétételét a 10. § (2)–(5) bekezdései szerint kell végezni.

A helyszíni ellenőrzés eredményének értékelése és a kibocsátóval való egyeztetése

16. § (1) Amennyiben a helyszíni ellenőrzés során vett szennyvízminták értékelése szerint a kibocsátott szennyvízben lévő szennyező anyagok mennyisége, illetve koncentrációja az engedélyben meghatározott határértékeket meghaladja, továbbá ha a hatósági laboratórium által végzett elemzés eredménye nagyobb koncentrációjú (mennyiségű) kibocsátást mutat, mint az önellenőrző laboratórium vizsgálat eredménye, akkor a hatóság a kibocsátót az ellenőrzéstől számított 30 napon belül erről tájékoztatja.

(2) A tájékoztatónak tartalmaznia kell:

- a) a helyszíni ellenőrzések és mintavételek helyét, időpontját és módját,
- b) a szennyvízminták azonosító számjeleit,
- c) a szennyvízkibocsátással összefüggő szakmai megállapításokat,
- d) a szennyvízminták laboratóriumi vizsgálatának (elemzésének) eredményét, az engedély szerinti határértékek megjelölésével,
- e) a szennyező anyag koncentrációjának határérték feletti meghatározását,
- f) a kibocsátott szennyvíz napi mennyiségét m³-ban,
- g) a naponta kibocsátott szennyvíz határérték feletti szennyező anyag mennyiségét kg/nap-ban,
- h) a vizsgálat, illetve helyszíni ellenőrzés egyéb megállapításait, különösen azt, hogy a vizsgálat, mintavétel eredménye mely időszakra meghatározó,
- i) önellenőrzési kötelezettség alá tartozó kibocsátás helyszíni ellenőrzése esetében az önellenőrző laboratórium vizsgálati eredménytől eltérő (nagyobb koncentrációt mutató) hatósági laboratóriumi vizsgálati eredményt.

(3) Ha a vízminta bakteriális szennyeződést is tartalmaz, a tájékoztatóba a közegészségügyi hatóság szakvéleményét is bele kell foglalni. Ennek érdekében a közegészségügyi hatóság az általa elvégzett laboratóriumi vizsgálatról készült szakvéleményét az ellenőrzéstől számított 15 napon belül köteles a környezetvédelmi hatóságnak megküldeni.

(4) A kibocsátó a tájékoztató átvételét követő 15 napon belül észrevételt tehet, amiben meg kell jelölni azokat a tényeket és velük kapcsolatosan azon közvetlen vagy közvetett bizonyítékokat, amely alapján a megállapításokat vitatja. A 15 napon túl tett észrevételeket a hatóság nem köteles figyelembe venni.

(5) Az észrevétellel kapcsolatos álláspontjáról a hatóság 15 napon belül köteles a kibocsátót tájékoztatni. Amennyiben a kibocsátó az észrevételben a helyszíni ellenőrzést egészben, vagy a vitatott megállapítás tisztázásához szükséges részében megismételni kérte, a vizsgálat megismétléséről a hatóság a kibocsátó költségére az észrevételek benyújtásától számított 30 napon belül gondoskodni köteles, amennyiben a kibocsátó megelőlegezi két ismételt helyszíni ellenőrzés költségét.

(6) Amennyiben az önellenőrző laboratórium és a hatósági laboratórium vizsgálati eredményei eltérnek, akkor

a) ha az önellenőrző laboratórium nem akkreditált, a hatósági laboratórium vizsgálati eredményét kell elfogadni;

b) ha az önellenőrző laboratórium akkreditált [4. § (4) bekezdés], a laboratóriumok tisztázzák a vizsgálat során alkalmazott analitikai eljárásokat, vizsgálati körülményeket, és a kibocsátóra nézve hátrányos véleményeltérés esetén a kibocsátó kezdeményezésére ismételt helyszíni ellenőrzésre kerül sor, a kibocsátó költségére. Továbbra is fennmaradó vitás kérdések esetén az önellenőrzési tervben meghatározott irányadó laboratórium mérési eredménye meghatározó.

(7) Az (5) bekezdés szerinti, észrevételezés alapján végzett ismételt helyszíni ellenőrzés után – amennyiben a hatóság úgy dönt – 90 napon belül (de legkésőbb a tárgyév december 31-éig) előzetes bejelentés nélkül, a szennyvízkibocsátás engedély szerinti megfelelőségét, illetve az önellenőrzési rendszer megbízhatóságát ismételt helyszíni ellenőrzés lefolytatásával kontrollálhatja.

(8) Ha a hatóság a (7) bekezdés szerinti ellenőrzést nem folytatta le, a kibocsátó által megelőlegezett két ismételt helyszíni ellenőrzési költségnek a felét legkésőbb a tárgyév december 31-éig a kibocsátó részére vissza kell utalnia.

(9) Ha a kibocsátó a (4) bekezdés szerinti lehetőséggel nem élt, a szennyvízkibocsátásra a hatóság által folytatott helyszíni ellenőrzés eredménye a meghatározó.

17. § (1) Az önellenőrző rendszer megbízhatónak minősítendő, ha

a) a kibocsátó az önellenőrzést a hatóság által jóváhagyott önellenőrzési terv szerint folytatja,

b) a helyszíni ellenőrzés eredményei jellemzően megegyeznek a közös mintavételezés során párhuzamosan végzett önellenőrzési eredményekkel, és

c) az éves önellenőrzési adatszolgáltatás mérési (szennyező anyag mennyiségi) eredményeit a helyszíni ellenőrzés laboratóriumi eredményeivel összehasonlítva, a határérték túllépése esetén, azok jellemzően nem csak a helyszíni ellenőrzés időszakára esnek, így a helyszíni ellenőrzés eredménye illeszkedik az önellenőrzési eredmények sorába.

(2) Ha a hatóság a helyszíni ellenőrzés során az önellenőrzés terén – az önellenőrzési tervben előírtakhoz képest – hiányosságot állapít meg, azokat saját adataival pótolja, a tájékoztatót és a vízszennyezési bírság megállapítását az önellenőrzési rendszer adatainak mellőzésével a saját megállapításaira alapozza. Az önellenőrzési rendszer adatainak figyelmen kívül hagyását részletesen indokolni kell.

(3) Az önellenőrzési rendszer adatainak figyelmen kívül hagyása következtében a helyszíni ellenőrzés eredményét az önellenőrzés következő helyszíni ellenőrzéséig, a bírság megállapításánál pedig legkésőbb a tárgyév december 31-éig lehet meghatározónak tekinteni.

18. § (1) Önellenőrzésre nem kötelezett közvetlen bevezetés esetén, ha a hatóságnak tudomására jut, hogy a helyszíni ellenőrzést követően a kibocsátott szennyvíz mennyisége vagy minősége a befogadóra hátrányosan megváltozott, újabb helyszíni ellenőrzést kell tartania.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti helyszíni ellenőrzést követően a befogadónak a kibocsátó által kibocsátott szennyvízzel okozott szennyezése csökkent vagy megszűnt, a kibocsátó kérelmére – a helyszíni ellenőrzés költségének 16. § (5) bekezdése szerinti biztosítása után – a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül ismételt helyszíni ellenőrzést kell tartani.

(3) Önellenőrzésre nem kötelezett, technológiai határértékekkel meghatározott szennyező anyagok közvetett bevezetése esetén, ha a kibocsátó tevékenységével összefüggésben a helyszíni ellenőrzést követően a kibocsátott szennyvíz mennyisége vagy minősége a szennyvízelvezető mű működtetésére nézve hátrányosan megváltozott, a kibocsátó köteles a hatóságot haladéktalanul értesíteni, és saját költségére újabb helyszíni ellenőrzés lefolytatását kérni.

Adatszolgáltatás

19. § (1) Az önellenőrzésre kötelezett kibocsátó (az adatszolgáltatásra kötelezett) – az üzemnaplóban a 1. számú mellékletben előírtak szerint rögzített adatok alapján – köteles a kibocsátására jellemző adatokról évente összefoglaló jelentést készíteni, a *3/I. számú melléklet* szerinti vízminőség-védelmi alapbejelentő lapot kitölteni, és ezeket a tárgyévet követő év március 31-ig az illetékes hatósághoz benyújtani.

(2) Amennyiben a *3/II. számú mellékletben* szereplő veszélyes anyagok az ott felsorolt technológiákból származnak, a hivatkozott melléklet szerinti táblázatot is ki kell tölteni, és csatolni kell az (1) bekezdés szerinti alapbejelentő laphoz.

(3) A bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettséget a Környezetvédelmi Minisztérium hivatalos lapjában közzétett és a minisztérium internetes honlapján közreadott nyomtatványon, vagy számítógépes adathordozón kell teljesíteni. Az adatszolgáltatónak gondoskodnia kell a dokumentumok, illetve az adatokat előállító és továbbító eljárások megfelelő archiválásáról.

(4) Az adatszolgáltatás során közölt adatok teljeskörűségéért, a bejelentésre kötelezett egyéb nyilvántartási rendszerével, mérési, megfigyelési adataival való egyezéséért az adatszolgáltatásra kötelezett a felelős.

(5) A környezetvédelmi hatóság határozatban engedélyezheti az e rendelet 3. számú mellékletében foglalt adatlaptól eltérő formában történő adatszolgáltatás teljesítését, ha az adatlap műszaki, technológiai okok miatt nem alkalmazható.

A vízszennyezési bírság megállapításának sajátos szabályai

20. § (1) A vízszennyezési bírságot önellenőrzésre nem kötelezett kibocsátóknál a helyszíni ellenőrzés alapján, önellenőrzésre kötelezett kibocsátóknál – a 17. § (2) bekezdésében foglalt eltéréssel – az önellenőrzési adatok alapján kell megállapítani.

(2) Hígítás esetén – ha a hatóság ezt külön nem engedélyezte – a többlet vízmennyiséggel kibocsátott teljes szennyező anyag mennyiségre kell a bírságot megállapítani.

(3) Nem szennyvízzel kibocsátott szennyező anyagok és a Fvr. 1. számú melléklete szerint vízi környezetbe való kibocsátásra tiltott veszélyes anyagok kibocsátása esetén, a bírságot azok teljes mennyiségére kell megállapítani.

(4) Önellenőrzésre nem kötelezett (közvetlen vagy közvetett bevezetésű) folyamatos szennyvízkibocsátás esetén a helyszíni ellenőrzés eredménye a következő helyszíni

ellenőrzésig jellemző. A bírságot egy adott szennyező anyagra az első helyszíni ellenőrzés időpontjától a következő helyszíni ellenőrzésig terjedő időszakra (de legkésőbb a tárgyév december 31-éig terjedő időszakra) kell megállapítani a kibocsátási határértéknek megfelelő szennyező anyag mennyisége fölötti mennyiségre.

(5) Idényüzemnél az egész idényre, változó szennyvízkibocsátású üzemnél a kibocsátást jellemző ciklusokra kell a bírságot megállapítani. Az első ellenőrzés megállapításait az idény, illetve a működési ciklus kezdetétől az idényben, illetve működési ciklusban elvégzett következő helyszíni ellenőrzésig kell a bírságszámítás szempontjából jellemzőnek tekinteni.

(6) Önellenőrzésre kötelezett kibocsátók esetén, ha a hatóság az önellenőrzést nem fogadta el, a bírság megállapítását a helyszíni ellenőrzés eredményeire kell alapozni, és a (4)–(5) bekezdésekben előírtak szerint megállapítani.

A vízszennyezési bírság kiszabása

21. § (1) A vízszennyezési bírságot folyamatos vízszennyezés esetén évenként – a Fvr. 21. § (2) bekezdése szerint – idényüzem esetén idényenként, rendkívüli szennyezés miatt esetenként, utólag, egy összegben kell kiszabni.

(2) E rendelet alapján induló közigazgatási eljárásban, a vízszennyezési bírság megállapításával járó hatáskört első fokon a kibocsátási hely szerint illetékes környezetvédelmi hatóság gyakorolja.

(3) A vízszennyezési bírságot kiszabó határozatban meg kell jelölni a Környezetvédelmi Alap célfeladatok előirányzatának azt a számláját, amelyre a bírságot be kell fizetni.

Záró rendelkezések

22. § (1) Ez a rendelet 2003. január 1-jén lép hatályba azzal, hogy az első önellenőrzési tervet 2003. január 15-ig kell benyújtani.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a veszélyes anyagok bejelentése szempontjából a Bizottság 92/446/EGK határozata a vízügyi irányelvek céljaira szolgáló kérdőívekről;

b) a kibocsátások nyilvántartása szempontjából a Tanács 76/464/EGK irányelve az egyes, a Közösség vizeibe kibocsátott veszélyes anyagok által okozott szennyezésről.

1. számú melléklet a 7/2002. (III. 1.) KöM rendelethez

Az üzemnapló tartalma

1. A 3. § (1) bekezdés e) pontjában említett üzemnaplóban naprakészen fel kell tüntetni:

- a) a technológiai berendezések, valamint a szennyvíz szállítására és tisztítására szolgáló berendezések napi, havi, éves üzemidejét,
- b) a termelésre vonatkozó, a szennyvízkibocsátásra hatással lévő adatokat (felhasznált anyagok és termékek, ezek minőségi jellemzői és napi, havi, éves mennyiségük stb.),
- c) a bekövetkezett üzemzavarok, a szokásostól eltérő, rendkívüli üzemállapotok okát, idejét és időtartamát, valamint az azok megszüntetésére tett intézkedéseket,
- d) a végrehajtott karbantartások (javítások) idejét és időtartamát, valamint azok esetleges hatását a kibocsátásra (jellegére és mennyiségére),
- e) a kibocsátások önellenőrzésének formáját, idejét (gyakoriságát) és időtartamát, valamint végrehajtásának módját,
- f) a kibocsátás mérését végző szervezet megnevezését, a mérés időpontját és a mérési jegyzőkönyv számát,
- g) a kibocsátás önellenőrzésének eredményeit,
- h) a hatóság által végzett helyszíni ellenőrzés eredményeit.

2. A b) , e) , f) , g) és h) pontokban felsoroltak az üzemnaplóhoz külön is csatolhatók.

2. számú melléklet a 7/2002. (III. 1.) KöM rendelethez

A helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvének tartalma

1. A jegyzőkönyv felvétele helye, időpontja.
2. A jelenlévők neve, beosztása, valamint az, hogy mely szervet, szervezetet képviselik.
3. A jegyzőkönyv tárgya, az ellenőrök neve, címe, székhelye, az ellenőrzés célja.
4. A felszíni víz befogadó megnevezése és a bevezetés helye.
5. A szennyvíz napi átlagos mennyisége.
6. A szennyvíz keletkezését eredményező gyártástechnológia, a felhasznált alap- és segédanyagok, az ezekkel összefüggő – az anyagokban előforduló – károsító anyagok fajtái.
7. A termelési időszakok időtartama, a szennyvíz minőségében várható bekövetkező változások.
8. A szennyvíz kezelésére szolgáló előtisztító berendezések fajtái, a létesítményre vonatkozó hatósági engedélyek azonosító adatai, továbbá a berendezés működésének körülményeit jellemző adatok.
9. A mintavételt megelőző időszakban felhasznált víz (saját termelésű, illetve vásárolt ivóvíz, ipari víz stb.) mennyisége, a vízmennyiség mérésére szolgáló műszerek, berendezések azonosítására szolgáló adatok.
10. A vízvesztésnek az alkalmazott technológia jellemzői alapján mért vagy számított mértéke.
11. A szennyvíz keletkezését befolyásoló munkarend, az éves üzemnapok száma.
12. Idényben vagy időszakosan működő bebocsátóknál az aktuális idény vagy időszak tartama, jellemzői.
13. Mintavételi hely(ek).

14. Több műszakban, eltérő technológiákkal üzemelő kibocsátóknál a szennyvíz műszakonkénti megoszlása.
15. A szennyező anyag kibocsátását befolyásoló jelentős körülmények, adatok (pl. anyagmérleg).
16. Az önellenőrzési kötelezettség betartására vonatkozó tények, a vizsgált komponensek, a vizsgálatok helye és gyakorisága.
17. A helyszíni ellenőrzés időpontjában az átlagostól eltérő üzemelési körülmények és az ellenőrzés időtartama alatt a kibocsátott szennyvíz mennyisége.
18. A mintavételek helye, módja, időpontja, a vizsgálatok helyszínen értékelhető mérési eredményei, az időjárásra vonatkozó megjegyzés, valamint az, hogy a kibocsátó kért-e ellenőrző mintát.
19. A felszíni víz befogadóba nem szennyvízzel juttatott szennyező anyagok minősége és mennyisége.
20. A kibocsátó képviselőjének a helyszíni ellenőrzésre vonatkozó észrevételei, nyilatkozata.
21. Amennyiben a kibocsátó képviselője a jegyzőkönyv aláírását megtagadta, ennek a ténynek a rögzítése és – amennyiben az megállapítható – ennek oka.
22. Annak rögzítése, hogy közös szennyvízkibocsátás esetén az egyes kibocsátók között milyen megállapodás van a felelősség viseléséről.
23. A minták azonosító számai.

3/I. számú melléklet a 7/2002. (III. 1.) KöM rendelethez

VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI ALAPBEJELENTŐ (VAL) LAP

VÍZMINŐSÉG-VÉDELMI ALAPBEJELENTŐ (VAL) LAP

1. Az adatszolgáltatónál lévő vízvételi lehetőségek
vezetékes ivóvíz, felszín alatti vízkivétel, felszíni vízkivételi lehetőség átvett víz
2. Átlagosan használt napi összes vízmennyiség (m³/d) □□□□□
 - 2.1. vezetékes ivóvíz (m³/d):
 - 2.2. felszín alatti vízkivétel (m³/d):
 - 2.3. felszíni vízkivétel (m³/d):
 - 2.4. átvett víz (m³/d):
3. Átlagosan keletkező napi szennyvízmennyiség (m³/d):
4. A szennyvíztisztító terhelése LE-ben (BOI₅):
5. A szennyvíz befogadója:
Közszatorna, Csat. Mű. V áll. megelőlése:
.....
.....
Élővíz:
.....
.....
6. Szennyvízhozzammérés: van, nincs
mérési módszer, berendezés:
7. Alkalmazott vízigényes technológiák száma:
8. Rendelkezik átmeneti szennyvíztárolóval: igen, nem
átmeneti szennyvíztároló űrtartalma (m³):
9. A szennyvízkibocsátókra vonatkozó engedély száma:
10. Az üzemeltetési engedély száma:
11. A szennyvízkibocsátókra vonatkozó engedélyben előírt határértékek:

Sor-szám	Szennyező komponens megnevezés	Koncentráció mg/l	Szennyező anyag mennyiség kg/d, kg/a
12. Engedélyezett szennyvíz mennyisége
m³/nap m³/év szezonális m³
13. Helyi (vagy központi) szennyvíztisztítóval rendelkezik: igen (1), nem (0)

14. A tisztítóóra ráfolyó szennyvíz átlagos mennyisége és minősége, az engedélyben határértékhez kötött szennyező komponensek átlagos koncentrációja és a kibocsátott szennyező anyag mennyisége:

Szennyvíz mennyiség (m ³ /év):		Szennyvíz (LE) terhelése BÖI ₃ -ben:	
Sor-szám	Szennyező komponens megnevezés	Koncentráció mg/l	Szennyező anyag éves mennyisége

15. Az adatszolgáltató területéről kilépő szennyvíz átlagos mennyisége és minősége, az adatszolgáltató tevékenységére jellemző szennyező komponensek átlagos koncentrációja és a kibocsátott szennyező anyag mennyisége:

Szennyvíz mennyiség (m ³ /év):		Szennyvíz (LE) terhelése BÖI ₃ -ben:	
Sor-szám	Szennyező komponens megnevezés	Koncentráció mg/l	Szennyező anyag éves mennyisége

16. A tisztítóban szennyvíziszap keletkezik: igen (1), nem (0)

17. Az iszap éves térfogata, tömege, szárazanyag-tartalma (t/év):

18. A keletkezett iszap szervesanyag-tartalma (BÖI₅-ben kifejezve, t/év), előkezelésének, elhelyezésének módja és megoszlása %-ban:

19. A tisztítatlanul kibocsátott szennyvíz mennyisége:

20. Szennyvízvizsgálatra akkreditált laboratóriummal rendelkezik: igen (1), nem (0)

21. Az önellenőrzést végző akkreditált laboratórium megnevezése:

22. Vízinminőség kárelhárítási tervvel rendelkezik (csak ipari kibocsátóknak kell kitölteni): igen (1), nem (0)

23. Felelős vezető megnevezése:

24. Adatszolgáltatást összeállító munkatárs neve, telefonszáma:

Dátum: Aláírás:

Az adatbejelentő lap kiegészítő információi I. listás veszélyes anyagokkal kapcsolatban, az alábbi anyagok és technológiák esetén

1. Higany

- 1.1. Klóralkáli elektrolízis ipar (recirkulált folyadék)
- 1.2. Klóralkáli elektrolízis ipar (elfolyó folyadék)
- 1.3. Vinilklorid gyártására higanykatalizátort alkalmazó technológiák
- 1.4. Más higanykatalizátort alkalmazó vegyipari technológiák
- 1.5. Vinilklorid gyártásban alkalmazott higanykatalizátorok előállítása
- 1.6. Egyéb szerves és szervetlen higanyvegyületek gyártása
- 1.7. Higanyt tartalmazó akkumulátorok gyártása
- 1.8. Színesfémipar (higanyvisszanyerő üzemek, színesfémek kinyerése és finomítása)
- 1.9. Higanyt tartalmazó mérgező hulladékokat kezelő telepek
- 1.10. Papírgyártás
- 1.11. Acélgyártás
- 1.12. Széntüzelésű erőművek

2. Kadmium

- 2.1. Cinkbányászat, ólom- és cinkfinomítás, kadmiumfém- és színesfémipar
- 2.2. A kadmium komponensek gyártása
- 2.3. Színezékgyártás
- 2.4. Stabilizátorok gyártása
- 2.5. Elemek gyártása és feldolgozása
- 2.6. Galvanizálás
- 2.7. Foszforsav és/vagy foszfátműtrágya gyártása foszfáttartalmú közetből

11. Hexaklórbenzol (HCB)

- 11.5. Klórt grafitelektródás klór-lúg elektrolízis eljárással gyártó üzemek
- 11.6. Ipari gumifeldolgozó üzemek
- 11.7. Pirotechnikai termékeket gyártó üzemek
- 11.8. Vinilkloridot gyártó üzemek

12. Hexaklórbutadién (HCBD)

- 12.3. HCBD felhasználása technikai célokra

13. Kloroform (CHCl₃)

- 13.4. Monomer vinilkloridot diklóretán pirolízissel gyártó üzemek
- 13.5. Fehérített papírmassza gyártása
- 13.6. CHCl₃ -at oldószerként használó üzemek
- 13.7. Hűtővizet vagy már elfolyó vizet klórozó üzemek

14. 1,2-diklóretán (EDC)

- 14.1. Csak 1,2-diklóretán gyártása (uo. feldolgozása vagy használata nélkül)
- 14.2. Csak 1,2-diklóretán gyártása és feldolgozása vagy használata uo., kivéve a 14.5. alatti célokat
- 14.3. 1,2-diklóretán feldolgozása más anyagokká vinilklorid kivételével úm. etiléndiamin, etilénpoliamid, 1.1.1.-triklóretán és perklóretilén
- 14.4. EDC felhasználása fémek zsírtalanítására (nem a 14.2.-ben említett ipari üzemben)

14.5. EDC felhasználása ioncserélők gyártására

15. Triklóretilén (TRI)

15.2. Fémek zsírtalanítása TRI-vel

16. Perklóretilén (PER)

16.3. Fémek zsírtalanítás PER-el

Év	Szennyező anyag	Technológia sorszáma (felsorolás szerint)	Technológia megnevezése (felsorolás szerint)	Bevezetés módja közvetlen (0) közvetett (1)	Kibocsátási adatok		
					kg/év	g/t*	mg/l**

* Termékre vetített mennyiség.

** Koncentráció.